

Andelsmejerier staar som Garanter for en Del af Beløbet. Jeg ved ikke, hvorvidt en saadan Ordning kan praktiseres, men jeg havde tænkt mig noget i denne Retning. Selvfølgelig skulde Landboerne ikke opnaa nogen direkte Fordel paa Statens Bekostning; Foreningerne skulde yde nøjagtigt det samme, som Staten kan faa paa anden Maade.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Næste Møde holdes Kl. 1 med samme Dagsorden som for dette Møde.

Mødet hævet Kl. 11.

14de Møde.

Tirsdag den 22. Oktober, Kl. 1.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1913 til 31. Marts 1914.

Forhandlingen genoptoges.

Jacobsen: Grunden til, at jeg tager Ordet her, er den, at jeg ønsker for tredje Gang at slaa til Lyd for en Sag, der har været fremme et Par Gange, foranlediget ved Andragender fremkomne fra Privatbanefunktionærerne om at faa nedsat en Kommission til Undersøgelse af deres Lønforhold, Arbejdsforhold, Retsforhold, Sygeplejeforhold og lignende. Disse Krav er to Gange blevet afviste, idet man har forsøgt paa at bortfortolke de Klager, der lød fra Funktionærernes Side, som ikke værende af synderlig Betydning, der var ikke synderlig Grund til Klage. Man anvendte den gamle Vending, som man altid bruger, naar Arbejdere af en eller anden Art klager: Der er jo rigelig Tilgang til disse Pladser, de maa derfor være gode nok. Men Privatbanefunktionærernes Løn- og Arbejdsfor-

hold er virkelig ret elendige. Det kunde være fristende endnu en Gang at godtgøre det ved Tal, men vi befinder os paa et saasent Tidspunkt af Finanslovsforhandlingen, at det næsten vilde være Synd atter at anføre disse Tal, jeg skal derfor nøjes med at henvise ærede Medlemmer til Behandlingen i Fjor. Den højtærede Minister slog ogsaa Kravet om en Kommission ned med, at Staten umuligt kunde blande sig i disse Forhold, da der her var Tale om private Foretagender. Ogsaa der kan jeg henvise til mine Udtalelser i Fjor og skal for øvrigt senere med et Par Eksempler vise, at Staten ret vel paa andre Omraader, hvor det ikke drejer sig om Arbejdere, kan blande sig i Privatbanernes Forhold.

Der er i Aar samme Grund som tidligere til at ønske en Undersøgelse. Der er ganske vist sket enkelte Smaaforbedringer rundt omkring, men de er ikke af en saadan Beskaffenhed, at der ikke fremdeles er Anledning til at ønske en Kommission. Det er ogsaa saadan, at efter som Funktionærerne, støttede ved Publikums Velvillie overfor deres Krav, tager mere Mod til sig, kommer der flere og flere Ting frem, der grelt belyser, at Forholdene i Virkeligheden er elendige. Jeg skal kun fremdrage et enkelt Eksempel paa de daarlige Lønningsforhold ovre fra de lollandske Baner. En Baneformand har der taget Mod til sig og offentlig fremstillet sine Forhold, og det er virkelig uhyggelige Oplysninger, der kommer frem. Han har Vogterhus Nr. 26, der ligger, hvor Nakskov- og Rødby-Banen skærer hinanden. Han skal selv arbejde fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften ude paa Linien, og hans Kone skal for den samme ringe Løn, som han faar for sit Arbejde, foretage Ledvogtningen. Han siger selv, at Hustruen og han skal lukke Ledet op og i for 27 Tog om Dagen foruden for de Ekstratog, der daglig befarer Linien. Og naar Hustruen har udført dette Arbejde, medens Manden er ude paa Linien, kan enhver forstaa, siger han, at man ikke kan forlange, at hun ogsaa skal gøre Arbejdet om Aftenen, hvorfor han, naar han er kommen hjem om Aftenen, maa tage fat paa Ledvogtertjenesten, og det varer til henimod Midnat. Det vil altsaa sige, at Manden er i ansændt Virksomhed fra Kl. 6 Morgen til henimod Kl. 12 Aften. Og for det Arbejde faar han 800 Kr. om Aaret. Ottø Hundrede Kroner om Aaret for sit eget og Hustruens Arbejde i 18 Timer i Døgnet! Jeg tror ikke, jeg gør Uret, naar jeg atter bruger det Udtryk, der blev paatalt af det ærede Medlem fra Svendborg (Wenzel Neergaard) i Fjor, at dette Forhold er skanda-